



SHRIMAD BHAGWAT RASIK KUTUMBA

श्रीमद् भागवत का यह सार
भगवद् भक्ति ही आधार

Uddhav Geeta, Third Sopan(11.18)



स्व धाम प्रस्थान को देखो हो रहे श्री कृष्ण तैयार।
उद्धृत किए उद्धव समक्ष अद्भुत अनमोल उद्गार॥

नारायणं(न) नमस्कृत्य, नरं(ज) चैव नरोत्तमम्।

देवीं(म) सरस्वतीं(व) व्यासं(न), ततो जयमुदीरयेत्॥

nārāyaṇam(n) namaskṛtya, naraṁ(ñ)caiva narottamam

devīm(m) sarasvatīm(v) vyāsaṁ(n), tato jayamudīrayet

नामसङ्कीर्तनं(य) यस्य, सर्वपापप्रणाशनम्।

प्रणामो दुःखशमनस्, तं(न) नमामि हरिं(म) परम्॥

nāmasaṅkīrtanaṁ(y) yasya, sarvapāpapraṇāśanam

praṇāmo duḥkhaśamanas, tam(n) namāmi harim(m) param

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्

एकादशः स्कन्धः

॥ अथ अष्टादशोऽध्यायः ॥

Śrīmadbhāgawatamahāpurāṇam

Ekādaśḥ skandhaḥ

.. atha Ṙṣṭādaśo'dhyāyah ..

श्रीभगवानुवाच

वनं(व) विविक्षुः(फ) पुत्रेषु, भार्या(न) न्यस्य सहैव वा ।

वन एव वसेच्छान्तस्- तृतीयं(म) भागमायुषः ॥ 1 ॥

śrībhagavānūvāca

vanaṁ(v) vivikṣuh(ph) pūtreṣu, bhāryām(n) nyāsyā sahaiva vā .

vana eva vasecchāntas-tṛtīyam(m) bhāgamāyuṣah .. 1..

asec+chān+tas

* कन्दमूलफलैर्वन्यैर्- मेध्यैर्वृत्तिं(म्) प्रकल्पयेत् ।

वसीत वल्कलं(वँ) वासस्-तृणपण्डिजनानि च ॥ 2 ॥

Kāndamūlaphalairvānyair- medhyairvṛttim(m) prakālpayet .

vasīta vālkalam(v) vāsas- tṛṇaparṇājināni ca .. 2..

Kandamūla+phalair+vanyair, medhyair+vṛttim(m), tṛṇa+parṇā+jināni

केशरोमनखश्मश्व-मलानि बिभृयाद् दतः ।

न धावेदप्सु मज्जेत्, त्रिकालं(म्) स्थण्डिलेशयः ॥ 3 ॥

Keśaromanakhāśmaśru- malāni bibhṛyād dataḥ .

na dhāvedapsu majjetā, trikālam(m) sthāṇḍileśayah .. 3..

keśaro+manakhaś+maśru

ग्रीष्मे तप्येत पं(ञ)चाग्रीन् , वर्षास्वासारपाडजले ।

आकण्ठमग्रः(श) शिशिरे, एवं(वँ)वृत्तस्तपश्वरेत् ॥ 4 ॥

grīṣme tāpyeta paṁ(n)cāgnīn, varṣāsvāsāraśādjale .

ākāṇṭhamagnah(s) śisira, evaṁ(v)vṛttastapaścaret .. 4..

paṁ(n)+cāg+nīn, varṣās+vāsā+raśād+jale

evaṁ(v)+vṛttas+tapaś+caret

*ग्रीष्मपक्षं(म्) समश्रीयात्, कालपक्षमथापि वा ।

उलूखलाश्मकुट्टो वा, दन्तोलूखल एव वा ॥ 5 ॥

*agnipākvam(m) samaśnīyāt, kālapākvamathāpi vā .

ulūkhalaśmakuṭṭo vā, dāntolūkhala eva vā .. 5..

samaś+ nīyāt, ulūkhalaś+ makuṭ+ ṭo

स्वयं(म्) सं(ज्)चिनुयात् सर्व- मात्मनो वृत्तिकारणम् ।

देशकालबलाभिज्ञो, नाददीतान्यदाऽहतम् ॥ 6 ॥

svayam(m) sam(ñ)cinuyāt sarva- mātmano vṛttikāraṇam .

deśakālabalābhijño, nādadītānyadā''hṛtam .. 6..

nādadītān+yadā''hṛtam

*वैन्यैश्वरुपुरोडाशैर्- निर्वपेत् कालचोदितान् ।

न तुं *श्रौतेन पशुना, मां(यँ) यजेत वनाश्रमी ॥ 7 ॥

vānyaiścarupuroḍāśair- nirvapet kālacoditān .

na tu *śrautena paśunā, mām(ÿ) yajeta vanāśramī .. 7..

vānyaiś+ carupuro+ ḍāśair, kālaco+ ditān

*अग्निहोत्रं(ज्) च दर्शश्च, पूर्णमासश्च पूर्ववत् ।

चातुर्मास्यानि च मुने- राम्नातानि च नैगमैः ॥ 8 ॥

*agnihotram(ñ) ca darśāśca, pūrṇamāsaśca pūrvavat .

cāturmāsyāni ca mune- rāmnātāni ca naigamaiḥ .. 8..

cātur+ māsyāni, rām+ nātāni

एवं(ज्) चीर्णेन तपसा, मुनिर्धमनिसन्ततः ।

मां(न्) तपोमयमाराध्य, ऋषिलोकादुपैति माम् ॥ 9 ॥

evam(ñ) cīrṇena tapasā, munirdhamanisantataḥ .

mām(m) tapomayamārādhya, ṛṣilokādупaiti mām .. 9..

unir+ dhama+ nisan+ tataḥ

यस्त्वेतत् कृच्छ्रतश्चीर्ण(न्), तपो निः(श)श्रेयसं(म्) महत् ।

कामायात्पीयसे युज्ज्याद्, बालिशः(ख) कोऽपरस्ततः॥10॥

yastvetat kṛcchratāścīrṇam(n), tapo niḥ(s)śreyasaṁ(m) mahat .

kāmāyālpīyase yuñjyād, bāliśah(kh) ko'parastataḥ .. 10..

yas+tvetat, kṛcchra+ taś+ cīrṇam(n)

यदासौ नियमेऽकल्पो, जरया जातवेपथः ।

आत्मन्यग्रीन् समारोप्य, मच्चित्तोऽग्निं(म्) समाविशेत् ॥ 11 ॥

yadāsau niyame'kälpo, jarayā jātavepathuh .

ātmānyagnin samāropya, maccitto'gnim(m) samāviśet .. 11..

ātman+ yag+ nīn

यदा कर्मविपाकेषु , लोकेषु निरयात्मसु ।

विरागो जायते सम्पदः, न्यस्ताग्निः(फ) प्रव्रजेत्ततः ॥ 12 ॥

yadā karmavipākeṣu, lokeṣu nirayātmasu .

virāgo jāyate sāmyan, nyastāgnih(ph) pravrajettataḥ .. 12..

pravrajet+ tataḥ

इष्ट्वा यथोपदेशं(म्) मां(न्), दत्त्वा सर्वस्वमृत्विजे ।

अग्रीन् स्वप्राण आवेश्य, निरपेक्षः(फ) परिव्रजेत् ॥13 ॥

isṭvā yathopadeśam(m) mām(n), dattvā sarvāsvamṛtvijे .

agnin svaprāṇa āveśya, nirapekṣah(ph) parivrajet .. 13..

sarvasva+ mṛtvije

विप्रस्य वै सं(न)न्यसतो, देवा दारादिरूपिणः ।

विघ्नान् कुर्वन्त्ययं(म्) ह्यस्मा- नाक्रम्य समियात् परम् ॥ 14 ॥

viprasya vai sam(n)nyasato, devā dārādirūpiṇah .

*** vighnān kurvanyayaṁ(m) hyasmā- nākrāmya samiyāt param .. 14..**

kurvan+ tyayaṁ(m)

बिभृयाच्चेन्मुनिर्वासः(ख), कौपीनाच्छादनं(म्) परम् ।

*** त्यक्तं(न्) न दण्डपात्राभ्या- मन्यत् किं(ज्)चिदनापदि ॥ 15 ॥**

bibhṛyāccenmunirvāsaḥ(kh), kaupīnācchādanaṁ(m) param .

tyāktam(n) na dāṇḍapātrābhya- manyat kiṁ(ñ)cidanāpadi .. 15..

bibhṛyāc+ cenmunir+ vāsaḥ(kh)

*॒ष्टिपूतं(न्) न्यसेत् पादं(वँ), वस्त्रपूतं(म्) पिबेज्जलम् ।

*॒सत्यपूतां(वँ) वदेद् वाचं(म्), मनः(फ्)पूतं(म्) समाचरेत् ॥ 16 ॥

dīṣṭipūtaṁ(n) nyaset pādaṁ(v), vastrapūtaṁ(m) pibejjalam .

*॒sātyapūtāṁ(v) vaded vācaṁ(m), manah(ph)pūtaṁ(m) samācaret .. 16..

pibej+jalam

मौनानीहानिलायामा, *॒दण्डा वाग्देहचेतसाम् ।

न ह्येते यस्य सन्त्यं(ङ्)ग, वेणुभिर्भवेद् यतिः ॥ 17 ॥

Maunānīhānilāyāmā, dāṇḍā vāgdehacetasām .

na hyete *॒yasya santyam(n)ga, veṇubhirna bhaved yatiḥ .. 17..

maunānī+ hānilā + yāmā, san+ tyaṁ(n)ga

*॒भिक्षां(ज्) चतुर्षु वर्णेषु, विग्रह्यान् वर्जयं(म्)श्वरेत् ।

*॒सप्तागारानसं(ङ्)क्लृप्तां(म्)स्- *॒तुष्येल्लङ्घेन तावता ॥ 18 ॥

*॒bhikṣām(n) caturṣu varṇeṣu, vigarhyān varjayaṁ(m)ścaret .

*॒saptāgārānasam(n)kṛiptāṁ(m)s- tuṣyellābdhena tāvatā .. 18..

vigar+ hyān, saptāgārā+nasam(n)kṛip+ tām(m)s,

tuṣyel+ lab+ dhena

बहिर्जलाशयं(ङ्) गृत्वा, तत्रोपस्पृश्य वाग्यतः ।

*॒विभज्य पावितं(म्) शेषं(म्), भुं(ज्)जीताशेषमाहृतम् ॥ 19 ॥

bahirjalāśayam(n) gṛtvā, tatropasprśya vāgyataḥ .

*॒vibhajya pāvitaṁ(m) śeṣam(m), bhum(n)jītāśeṣamāhṛtam .. 19..

tatropas+ prśya,

bhum(n)jītā+ śeṣamā+ hṛtam

एकश्वरेन्महीमेतां(न्), निः(स) सं(ङ्)गः(स) सं(यँ)यतेन्द्रियः ।

आत्मक्रीड आत्मरत, आत्मवान् समदर्शनः ॥ 20 ॥

ekaścarenmahīmetāṁ(n), niḥ(s)sam(ñ)gah(s) sam(ÿ)yatendriyah .

ātmākrīda ātmarata, ātmavān samadarśanaḥ .. 20..

ekaś+ caren+ mahīmetāṁ(n)

विविक्तक्षेमशरणो, मङ्गावविमलाशयः ।

आत्मानं(ज्) चिन्तयेदेक-मभेदेन मया मुनिः || 21 ||

viviktakṣemaśaraṇo, mādbhāvavimalāśayaḥ .

ātmānam(ñ) cintayedeka- mabhedena mayā munih .. 21..

viviktakṣe+ maśaraṇo

अन्वीक्षेतात्मनो बन्धं(म्), मोक्षं(ज्) च ज्ञाननिष्ठया ।

बन्ध इन्द्रियविक्षेपो, मोक्ष एषां(ज्) च सं(यः)यमः || 22 ||

ānvikṣetātmano bāndhaṁ(m), mokṣam(ñ) ca jñānananiṣṭhayā .

bāndha indriyavikṣepo, mokṣa eṣām(ñ) ca sam(ÿ)yamaḥ .. 22..

anvikṣe+ tātmano

तस्मान्नियम्य षड्वर्गं(म्), मङ्गावेन चरेन्मुनिः ।

विरक्तः(ह) क्षुल्लकामेभ्यो, लब्धवाऽत्मनि सुखं(म्) महत् || 23 ||

tasmānniyamya śāḍvargam(m), mādbhāvena carenmuniḥ .

viraktaḥ(h) kṣudrakāmebhyo, labdhvā''tmani sukham(m) mahat .. 23..

tasmān+ niyamya

पुरग्रामव्रजान् सार्थन्, भिक्षार्थं(म्) प्रविशं(म्)श्वरेत् ।

पुण्यदेशसरिच्छैल-वनाश्रमवतीं(म्) महीम् || 24 ||

purāgrāmāvrajān sārthān, bhikṣārthaṁ(m) praviśam(m)ścaret .

puṇyadeśasaricchaila- vanāśramavatīm(m) mahīm .. 24..

puṇyade+ śasaric+ chaila

वानप्रस्थाश्रमपदेष्- वभीक्षणं(म्) भैक्ष्यमाचरेत् ।

सं(म्)सिध्यत्याश्वसं(म्)मोहः(श), शुद्धसत्त्वः(श) शिलान्धसा ॥ 25 ॥

vānaprasthāśramapadeṣ- vabhīkṣṇām(m) bhaikṣyamācaret .

saṁ(m)sidhyatyāśvasaṁ(m)mohah(s), śuddhasattvah(s) śilāndhasā .. 25..

vānaprasthā+śramapadeṣ, saṁ(m)sidhyat+ yāś+ vasam(m)mohah(s)

नैतद् वस्तुतया पश्येद्, दृश्यमानं(वँ) विनश्यति ।

असक्तचित्तो विरमे-दिहामुत्र चिकीर्षितात् ॥ 26 ॥

Naitad vastutayā pāsyed, dṛśyamānaṁ(v) vināśyati .

asaktacitto virame- dihāmutra cikīrṣitāt .. 26..

cikīr+ ḫitāt

यदेतदात्मनि जगन्-मनोवाक्प्राणसं(म्)हतम् ।

सर्व(म्) मायेति तर्केण, स्वस्थस्त्यक्त्वा न तत् स्मरेत् ॥ 27 ॥

yadetadātmani jagan- manovākprāṇasaṁ(m)hatam .

sarvaṁ(m) māyeti tarkenā, svasthastyaktvā na tat smaret .. 27..

yade+tadātmani,

manovāk+ prāṇa+ saṁ(m)hatam, svasthas+ tyaktvā

ज्ञाननिष्ठो विरक्तो वा, मद्भक्तो वानपेक्षकः ।

सलिं(ङ)गानाश्रमां(म्)स्त्यक्त्वा, चरेदविधिगोचरः ॥ 28 ॥

jñānananiṣṭho virakto vā, madbhakto vānapekṣakah .

salim(n)gānāśramām(m)styaktvā, caredavidhigocaraḥ .. 28..

salim(n)gānā+ śramām(m)s+ tyaktvā

बुधो बालकवत् क्रीडेत्, कुशलो जडवच्चरेत् ।

वदेदुन्मत्तवद् विद्वान्, गोचर्या(न्) नैगमश्वरेत् ॥ 29 ॥

budho bālakavat krīdet, kuśalo jaḍavaccaret .
 vadedūnmattavad *vidvān, gocaryāṁ(n) naigamāścaret .. 29..

vadedun+ mat+tavad

वेदवादरतो नैस्यान्- न पाखण्डी न हैतुकः ।
 शुष्कवादविवादे न, कं(ज्)चित् पक्षां(म्) समाश्रयेत् ॥ 30 ॥

vedavādarato nā syān- na pākhāṇḍī na haitukah .
 śuṣkavādavivāde na, kam(ñ)cit pākṣam(m) samāśrayet .. 30..

śuṣkavā+ davivāde

नोद्विजेत जनाद् धीरो, जनं(ज्) चोद्वेजयेत्र तु ।
 अतिवादां(म्)स्तितिक्षेत, नावमन्येत कं(ज्)चन ।
 देहमुद्दिश्य पशुवद्, वैरं(ङ्) कुर्यान्न केनचित् ॥ 31 ॥

nodvijeta janād dhīro, janaṁ(n) codvejayenna tu .
 ativādāṁ(n)stitikṣeta, nāvamanyeta kam(ñ)cana .
 dehamuddisya paśuvad ,vairam(ñ) kuryānna kenacit .. 31..

cod+ vejayen+ na,
ativādāṁ(n)s+ titikṣeta

एक एव परो ह्यात्मा, भूतेष्वात्मन्यवस्थितः ।
 यथेन्दुरुदपात्रेषु, भूतान्येकात्मकानि च ॥ 32 ॥

eka eva paro hyātmā, bhūteṣvātmānyavasthitah .
 yathendurudapātreṣu, bhūtānyekātmakāni ca .. 32..

bhūteṣvāt+ manya+ vasthitah,
yathen+ duru+ dapātreṣu, bhūtānye+ kāt+ makāni

अलब्ध्वा न विषीदेत, काले कालेऽशनं(ङ्)क्षचित् ।
 लब्ध्वा न हृष्टेद् धृतिमा- नुभयं(न्) दैवतन्नितम् ॥ 33 ॥

alabdhvā na viśīdeta, kāle kāle'śanam(ṅ)kvacit .

labdhvā na hṛṣyed dhṛtimā- nubhayam(n) daivatantritam .. 33..

daivatan+ tritam

आहारार्थ(m) समीहेत, युक्तं(न्) तत् प्राणधारणम् ।

तत्त्वं(वँ) विमृश्यते तेन, तद् विज्ञाय विमुच्यते ॥ 34 ॥

āhārārtham(m) samīheta, yūktam(n) tat prāṇadhāraṇam .

tattvam(v) vimṛśyate tena, tad vijñāya vimūcyate .. 34..

यद्वच्छ्योपपत्रात्र-मद्याच्छेष्टमुतापरम् ।

तथा वासस्तथा शर्यां(म्), प्राप्तं(म्) प्राप्तं(म्) भजेन्मुनिः ॥ 35 ॥

yadṛcchayopapanānna- mādyāccchreṣṭhamutāparam .

tathā vāsastathā śayyām(m), prāptam(m) prāptam(m) bhajenmuniḥ .. 35..

yadṛcchayo+ papan+ nān+ na, madyāc+ chreṣṭha+ mutāparam

शौचमाचमनं(म्) स्नानं(न्), न तु चोदनया चरेत् ।

अन्यां(म्)श्च नियमान् ज्ञानी, यथाहं(लँ) लीलयेश्वरः ॥ 36 ॥

śaucamācamanam(m) snānam(n), na tu codanayā caret .

*anyām(m)śca niyamāñ jñānī, yathāham(l) līlāyeśvaraḥ .. 36..

śaucamā+ camanam(m)

न हि तस्य विकल्पाख्या, या च मद्वीक्षया हता ।

आदेहान्तात् क्वचित् ख्यातिस् -ततः(स्) सम्पद्यते मया ॥ 37 ॥

na hi tasya vikalpākhyā, yā ca mādvīkṣayā hatā .

ādehāntāt kvacit khyātis - tataḥ(s) sāmpadyate mayā .. 37..

mad+ vīkṣayā, ādehān+ tāt

दुःखोदर्केषु कामेषु, जातनिर्वेद आत्मवान् ।

अजिज्ञासितमद्भर्मो, गुरुं(म्) मुनिमुप्रजेत् ॥ 38 ॥

duḥkhodarkeṣu kāmeṣu, jātanirveda ātmavān .

***ajijñāsitamāddharmo, gurum(m) munimupāvrajet .. 38..**

ajijñā+ sitamad+ dharmo

तावत् परिचरेद् भक्तः(श), *श्रद्धावाननसूयकः ।

यावद् ब्रह्म विजानीयान्-मामेव गुरुमाद्वतः ॥ 39 ॥

tāvat paricared bhāktaḥ(s), śrāddhāvānanasūyakaḥ .

yāvad brahma vijānīyān- māmēva gurumādṛtaḥ .. 39..

śrāddhāvā+ nanaśūyakaḥ

यस्त्वसं(यँ)यतष्ठवर्गः(फ़), प्रचण्डेन्द्रियसारथिः ।

ज्ञानवैराग्यरहितस्- त्रिदण्डमुपजीवति ॥ 40 ॥

yastvasam(ÿ)yataśāḍvargaḥ(ph), pracaṇḍendriyasārathiḥ .

jñānavairāgyarahitas- tridaṇḍamupajīvati .. 40..

yastva+ sam(ÿ)yata+ śāḍvargaḥ(ph),

pracaṇḍen+ driya+ sārathiḥ, tridaṇḍa+ mupa+ jīvati

सुरानात्मानमात्मस्थ्यं(न्), निहनुते मां(ज्)च धर्महा ।

अविपक्षकषायोऽस्मा-दमुष्माच्च विहीयते ॥ 41 ॥

surānātmaṇamātmaṁsthām(n) nihnute māṁ(ñ)ca dharmahā .

avipākvakaśāyo'smā- damuṣmācca vihīyate .. 41..

surānātma+ namāt+ mastham(n), avipak+ vakaś+ āyo'smā

***भिक्षोर्धर्मः(श) शामोऽहिं(म्)सा, तप ईक्षा वनौकसः ।**

गृहिणो भूतरक्षेज्या, द्विजस्याचार्यसेवनम् ॥ 42 ॥

***bhikṣordharmaḥ(s) śamo'him(m)sā, tapa īkṣā vanaukasaḥ .**

grhiṇo bhūtarakṣejyā, dvijasyācāryasevanam .. 42..

bhikṣor+ dharmaḥ(s), bhūta+ rakṣejyā,

dvijas+ yācār+ yasevanam

ब्रह्मचर्य(न्) तपः(श) शौचं(म्), सन्तोषो भूतसौहृदम् ।
गृहस्थस्याप्यतौ गन्तुः(स्), सर्वेषां(म्) मदुपासनम् ॥ 43 ॥

brahmacaryam(n) tapah(s) śaucam(m), sāntoṣo bhūtasauhṛdam .
gṛhasthāsyāpyṛtau gāntuh(s), sarveṣām(m) madupāsanam .. 43..

grhasthas+ yāp+ yṛtau

इति मां(यैँ) यः(स्) स्वधर्मेण, भजन् नित्यमनन्यभाक् ।
सर्वभूतेषु मन्द्रावो, मन्द्रकिंतं(वैँ) विन्दते दृढाम् ॥ 44 ॥

iti mām(y) yaḥ(s) svadharmeṇa, bhajen nityamanananyabhāk .
sarvabhūteṣu mādbhāvo, mādbhaktim(v) vindate dṛḍhām .. 44..

nitya+ mananya+ bhāk

भक्त्योद्धवानपायिन्या, सर्वलोकमहेश्वरम् ।
सर्वोत्पत्त्यप्ययं(म्) ब्रह्म, कारणं(म्) मोपयाति सः ॥ 45 ॥
Bhaktyoddhavānapāyinyā, sarvalokamaheśvaram .
sarvotpattyāpyayaṁ(m) brahma, kāraṇam(m) mopayāti saḥ .. 45..

bhaktyod+ dhavā+ napāyinyā, sarvot+ pattyā+ pyayaṁ(m)

इति स्वधर्मनिर्णिक्त- सत्त्वो निर्जातमन्द्रतिः ।

ज्ञानविज्ञानसम्पन्नो, नचिरात् समुपैति माम् ॥ 46 ॥

iti svadharmanirṇikta- sattvo nirjñātamādgatiḥ .

jñānavijñānasampanno, nacirāt samupaiti mām .. 46..

svadharma+ nirṇikta, nirjñā+ tamad+ gatiḥ, jñānavijñā+ nasampanno

वर्णश्रिमवतां(न्) धर्म, एष आचारलक्षणः ।

स एव मन्द्रकितियुतो, निः(श) श्रेयसकरः(फ) परः ॥ 47 ॥

varṇāśramavatām(n) dharma, esa ācāralakṣaṇaḥ .

sa eva mādbhaktiyuto niḥ(s)śreyasakaraḥ(ph) paraḥ .. 47..

varṇāśra+ mavatāṁ(n), ācā+ ralakṣaṇah

एतत्तेऽभिहितं(म्) साधो, भवान् पृच्छति यच्च माम् ।

यथा स्वर्धर्मसं(यँ)युक्तो, भक्तो मां(म्) समियात् परम् ॥ 48॥

etatte'bhihitam(m) sādho, bhavān pṛcchati yacca mām .

yathā svadharmaśaṁ(ÿ)yūkto, bhākto mām(m) samiyātparam .. 48..

etat+ te'bhihitam(m)

इति^{*} श्रीमद्भागवते महापुराणे पारमहं(म्)स्यां(म्)

सं(म्)हितायां(म्) एकादशस्कन्धे अष्टादशोऽध्यायः ॥ 18॥

**iti śrīmadbhāgavate mahāpurāṇe pāramahām(m)syām(m)
saṁ(m)hitāyām(m) ekādaśāskandhe aṣṭādaśo'dhyāyah .. 18..**

ॐ पूर्णमदः(फ़) पूर्णमिदं(म्) पूर्णत्पूर्णमुद्द्यते

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ शान्तिः(श)शान्तिः(श)शान्तिः ॥

Om Pūrṇamadah(ph) Pūrṇamidaṁ(m) PūrṇātPūrṇamudācyate|

Pūrṇasya Pūrṇamādāya Pūrṇamevāvashiṣyate ||

Om Shāntih(s) Shāntih(s) Shāntih ||

